

## СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Соня Георгиева Будева,  
по конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“,  
в ОВО 3. Социални, стопански и правни науки, ПН 3.4 Социални дейности,  
с единствен кандидат гл.ас. д-р Вероника Спасова Спасова

### 1. Данни за конкурса

Обявеният в ДВ бр.99/22.11.2024 г. конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“, в ОВО 3.Социални, стопански и правни науки, ПН 3.4. Социални дейности е за нуждите на катедра „Социални и фармацевтични дейности“ към Медицински колеж при МУ-Плевен. При обявяването на конкурса са спазени всички изисквания от ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му. Кандидатът е представил всички необходими документи, както и доказателства за съответствие с минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“.

### 2. Данни за кандидата

Кандидатът гл.ас. д-р Вероника Спасова Спасова придобива образователна степен „Магистър по социални дейности“ с втора специалност „Административен мениджмънт“ през 1997 г. във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. През 2020 г. придобива ОНС „доктор“ в ПН 3.4 Социални дейности във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ с тема на дисертационния труд „Алтернативни социални услуги в общността за лица с умствена изостаналост“. Видно от представените сертификати, тя надгражда своите знания и умения с допълващи нейната професионална квалификация повече от 40 сертифицирани обучения.

Вероника Спасова има дълъг професионален стаж в социалната сфера (от 1993 г.). От 2013 г. последователно заема академичните длъжности „асистент“ и „главен асистент“ в Медицински колеж към МУ-Плевен. От 2017 г. е хонориран преподавател във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. И към момента тя прилага знанията и уменията си и в науката и в практиката на социалната работа.

Член е на Съюза на учените в България, Българска асоциация по общественото здраве (БАОЗ), Европейска асоциация по общественото здраве (EUPHA), Световната федерация на националните асоциации по общественото здраве (WFPHA), Българска асоциация на лицата с интелектуални затруднения (БАЛИЗ) и член на управителния съвет на БАЛИЗ - Плевен.

### 3. Научно-изследователска дейност на кандидата

Вероника Спасова представя за участието в конкурса общо 31 публикации, от които 1 монография - хабилитационен труд и 30 статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране и редактирани колективни томове. От

предложените публикации монографията и 14 от статиите и докладите са самостоятелни и 16 в съавторство. Извън публикациите, представени за конкурса, кандидатът има 6 самостоятелни публикации в колективни томовете.

Монографията „Дългосрочната грижа – предизвикателства и перспективи“, изд. „Нима“, 2024, 153 стр., фокусира върху актуалната визия за дългосрочна грижа за лица с увреждания и лица в надтрудоспособна възраст, а именно - от институционализация към интегрирана грижа в дома. Монографията изследва европейската социална политика в сферата на дългосрочната грижа, като разглежда ключови понятия и предизвикателствата при предоставянето на тези услуги. Анализът включва достъпа, качеството, работната сила, финансирането и различните модели на дългосрочна грижа в ЕС. Втора глава анализира дългосрочната грижа в България. Тя изследва демографската ситуация, стратегическите документи, нормативната уредба, както и предизвикателствата и постигнатите резултати в социалните услуги в домашна среда и процеса на деинституционализация. Трета глава се концентрира върху услугите за дългосрочна грижа, предоставяни в домашна среда. Представени са специфичните особености на тези услуги и собствени изследвания, фокусирани върху заетите в този сектор. Монографията предоставя задълбочен анализ на проблематиката и очертава възможни перспективи за развитие на дългосрочната грижа както в европейски, така и в национален контекст.

Проблематиката, разглеждана в представените статии и доклади, можем да обособим в следните групи:

1. Обучение и компетенции на лични и социалните асистенти – монография и публикации с номера Г1, Г2, Г4, Г7, Г5, Г22, Г23.

2. Социални услуги за лица с увреждания – монография и публикации с номера Г3, Г6, Г11, Г16, Г17, Г20, Г21, Г25, Г26, Г29.

3. Запрещението и подкрепеното вземане на решения – монография и публикации с номера Г5, Г9, Г13, Г24, Г27.

4. Психосоциални аспекти на здравето – публикации Г10, Г12, Г18, Г19, Г30.

5. Нагласи на студентите от специалност „Социални дейности“ за бъдеща професионална реализация - публикации с номера Г14 и Г28.

Публикациите на кандидата са с високо научно и стилистично качество, насочени са към актуални теми и предизвикателства в социалната работа.

Вероника Спасова има участия в 44 научни форума, от които 7 в чужбина и 9 с международно участие, както и в 11 научни проекта, от които 4 международни.

#### **4. Научни приноси на кандидата**

Вероника Спасова е представила справка със 24 лични научни приноса, които можем да обобщим както следва:

*Първо.* Сериозно по обем и качество теоретично и емпирично изследване на една от най-актуалните теми в социалната работа в България – дългосрочните грижи в социалната сфера. Задълбочено са анализирани водещи европейски стратегически документи, регламентиращи мерките за обезпечаване на дългосрочната грижа в страните-членки. Ситуацията в България е изследвана подробно при специфичните за страната ни условия, като се акцентира върху постигнатото до момента в здравната и социалната системи по отношение на дългосрочната грижа за възрастни хора и лица с увреждания. В детайли са анализирани националните стратегически и законови регламенти във връзка с удовлетворяване на потребностите на лицата от целевите групи от дългосрочна грижа в България и перспективите за бъдещо развитие на сектора. Подробно е анализиран процесът на деинституционализация на грижата за лица с интелектуални затруднения.

*Второ:* Обстойно е изследван националният модел на личната помощ, като са установени съществени различия спрямо европейските практики. В допълнение са идентифицирани рисковете, пред които са изправени личните и социални асистенти, както и необходимостта от обучения и мерки за намаляване на тези рискове. Установени са факторите, които влияят върху мотивацията за практикуване на професията.

*Трето:* Проучени са в дълбочина социално-демографските характеристики на лицата, зависими от грижа, със специален акцент върху малките населени места. Задълбочено теоретично и емпирично проучване е направено върху негативите от запрещението и възможностите на подкрепеното вземане на решения от лица с интелектуални затруднения.

*Четвърто:* Изследвани са факторите, които влияят върху качеството на живот на различни уязвими групи. Разработени са оригинални въпросници за оценка на социалните, физиологичните и психологическите последици от тези заболявания, които могат да бъдат използвани за научни и практически цели.

*Пето:* Анализирани са факторите, водещи до професионално прегаряне сред специалистите в социалния сектор. Разработен е оригинален инструментариум за диагностика на бърнаут синдрома и оценка на удовлетвореността от работата, който може да бъде внедрен в практиката с цел превенция и управление на професионалния стрес. Освен това е изяснена ролята на индивидуалната и груповата супервизия като средство за подкрепа и професионално развитие на социалните работници.

*Шесто:* Изследвана е удовлетвореността от обучението на студенти в ПН Социални дейности и нагласите им за бъдеща професионална реализация. Разработени са въпросници за оценка на тяхната подготовка и мотивация за работа в социални услуги, които могат да бъдат използвани при подбора и обучението на бъдещи специалисти.

*Седмо:* Някои от изследванията и публикациите съдържат идеи, обобщения и предложения, които могат да бъдат използвани от органите на местно или национално управление в областта на социалната политика и социалните услуги за лица в надтрудоспособна възраст и лица с интелектуални затруднения.

Научните постижения на кандидата са отразени в 13 цитирания, 11 от които в колективни томове, 1 в монография и 1 в международно научно списание, индексирани в световни бази данни.

## **5. Учебно-преподавателска дейност на кандидата**

От 2013 г. гл.ас. д-р Вероника Спасова е разработила учебни материали и води лекции и упражнения в специалностите „Социални дейности“ (ОКС „Професионален бакалавър“ и „Социални дейности в здравеопазването“ (ОКС „Бакалавър“) по дисциплини като: Основи на социалната работа; Методология и методи на социалната работа; Организация и методи на работа на социалния работник; Социални умения; Интегрирани здравно-социални услуги в общността; Мултидисциплинарна работа по случай; Медикосоциални дългосрочни грижи; Организация и управление на социалните услуги; Учебна практика и преддипломен стаж и др. От 2017 г. като хоноруван преподавател във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ води лекции и упражнения в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ в ПН Социални дейности. Видно е, че дисциплините, които води напълно отговарят на нейните практически и теоретични знания и научни интереси. Освен заниманията в лектории и практическа среда, кандидатът работи със студенти в научноизследователски и художественотворчески проекти.

## **6. Заключение**

Кандидатурата на гл.ас. д-р Вероника Спасова Спасова в настоящия конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ. Като се вземат под внимание качествата на представените научни публикации и факта, че кандидатът е задълбочен и отговорен изследовател и преподавател, с възможности за свързване на научно-изследователската, научно-приложната и учебно-преподавателската работа, в качеството си на член на Научното жури по настоящата процедура, давам „Положителна“ оценка за присъждане на академичното звание „Доцент“ в ПН 3. Социални дейности на гл.ас. д-р Вероника Спасова Спасова.

**На основание чл. 59 от ЗЗЛД**

14.03.2025 г.

Изготвил становището:

(доц. д-р Соня Будева)

## **REVIEW**

by Assoc. Prof. Sonya Budeva, PhD,  
for the selection procedure for the academic position of Professor  
in the field of higher education 3. Social, Economic, and Legal Sciences,  
professional field 3.4. Social Activities  
with the sole candidate, Senior Lecturer Veronika Spasova Spasova, PhD

### **1. Competition Information**

The competition for the academic position of "Associate Professor" in field of higher education Area 3. Social, Economic, and Legal Sciences, professional field 3.4 Social Activities, announced in the State Gazette No. 99/22.11.2024, is intended for the needs of the Department of Social and Pharmaceutical Activities at the Medical College of the Medical University - Pleven. All requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria and its implementation regulations have been met during the announcement of the competition. The candidate has submitted all necessary documents and evidence of compliance with the minimum national requirements for the academic position of "Associate Professor."

### **2. Candidate Information**

The candidate, Senior Lecturer Veronika Spasova Spasova, PhD, obtained a Master's degree in Social Activities with a second specialization in Administrative Management in 1997 from the University of Veliko Tarnovo "St. Cyril and Methodius." In 2020, she was awarded Ph.D. degree in scientific specialty 3.4 Social Activities at the same university with a dissertation titled "Alternative Social Services in the Community for People with Intellectual Disabilities." Based on the presented certificates, she has further enriched her knowledge and skills through more than 40 certified training programs relevant to her professional qualifications.

Veronika Spasova has extensive professional experience in the social sphere (since 1993). Since 2013, she has successively held the academic positions of "Assistant" and "Senior Assistant" at the Medical College of the Medical University - Pleven. Since 2017, she has also been a part-time lecturer at the

University of Veliko Tarnovo "St. Cyril and Methodius." Currently, she continues to apply her knowledge and skills both in scientific research and in the practice of social work.

She is a member of the Union of Scientists in Bulgaria, the Bulgarian Association for Public Health, the European Public Health Association (EUPHA), the World Federation of National Public Health Associations (WFPHA), and the Bulgarian Association for People with Intellectual Disabilities (BAPID), where she is also a board member of BAPID - Pleven.

### **3. Candidate's Research Activity**

Veronika Spasova presents a total of 31 publications for the competition, including one monograph – a habilitation thesis – and 30 articles and reports published in non-referenced peer-reviewed journals and edited collective volumes. Of the submitted publications, the monograph and 14 articles/reports are independent works, while 16 are co-authored. Beyond the publications submitted for the competition, the candidate has six additional independent publications in collective volumes.

The monograph, *"Long-Term Care – Challenges and Perspectives"* (published by Nima, 2024, 153 pages), focuses on the contemporary vision of long-term care for people with disabilities and the elderly, emphasizing the transition from institutionalization to integrated home care. The study examines European social policy in long-term care, discussing key concepts and challenges in service provision. The analysis includes access, quality, workforce, financing, and different models of long-term care in the EU. The second chapter analyzes long-term care in Bulgaria, examining demographic trends, strategic documents, legislation, challenges, and achievements in home-based social services and deinstitutionalization. The third chapter focuses on home-based long-term care services, presenting specific characteristics and original research on workers in this sector. The monograph provides an in-depth analysis of the subject and outlines possible perspectives for the development of long-term care at both European and national levels.

The topics covered in the candidate's articles and reports can be grouped into the following categories:

1. Training and competencies of personal and social assistants – monograph and publications G1, G2, G4, G7, G5, G22, G23.

2. Social services for people with disabilities – monograph and publications G3, G6, G11, G16, G17, G20, G21, G25, G26, G29.

3. Guardianship and supported decision-making – monograph and publications G5, G9, G13, G24, G27.

4. Psychosocial aspects of health – publications G10, G12, G18, G19, G30.

5. Attitudes of Social Work students towards their future professional realization – publications G14 and G28.

The candidate has participated in 44 scientific forums, including seven abroad and nine with international participation, as well as 11 research projects, four of which are international.

#### **4. Scientific Contributions**

Veronika Spasova has presented 24 personal scientific contributions, which can be summarized as follows:

- Extensive theoretical and empirical research on long-term care in the social sector, with a thorough analysis of European strategic documents and national policies in Bulgaria.

- Detailed examination of the national personal assistance model, identifying key differences from European practices and the risks faced by personal and social assistants.

- In-depth study of the socio-demographic characteristics of care-dependent individuals, with a focus on small settlements.

- Investigation of the negative aspects of guardianship and the potential of supported decision-making for individuals with intellectual disabilities.

- Analysis of factors affecting the quality of life of various vulnerable groups, including the development of original questionnaires for assessing social, physiological, and psychological effects.

- Examination of burnout among social sector professionals, including the development of an original diagnostic tool for burnout syndrome and job satisfaction assessment.

- Evaluation of Social Work students' training satisfaction and career expectations, with the creation of questionnaires to assess their preparation and motivation.

- Research findings that can inform local and national social policies and services for the elderly and individuals with intellectual disabilities.

The candidate's scientific achievements are reflected in 13 citations, including 11 in collective volumes, one in a monograph, and one in an internationally indexed journal.

## **5. Teaching and Academic Activities**

Since 2013, Senior lecturer Veronika Spasova, PhD, has developed teaching materials and conducted lectures and practical sessions in the "Social Activities" program (Professional Bachelor) and "Social Activities in Healthcare" (Bachelor) at the Medical University - Pleven. She teaches courses such as Fundamentals of Social Work, Methodology and Methods of Social Work, Social Skills, Integrated Health-Social Services, and Organization and Management of Social Services. Since 2017, she has been a part-time lecturer at the University of Veliko Tarnovo "St. Cyril and Methodius" in the Bachelor's and Master's programs in the Social activities field. Her teaching aligns with her theoretical and practical expertise, and she actively engages students in research and creative projects.

## **6. Conclusion**

The application of Senior lecturer Veronika Spasova Spasova, Phd, for the academic position of "Associate Professor" fully meets the requirements of the Law on the Development of Academic Staff in Bulgaria. Given the quality of her scientific publications, her depth as a researcher and educator, and her ability to integrate research, applied science, and teaching, I give a **Positive assessment** for awarding her the academic title of **Associate Professor** in professional field 3.4 Social Activities.

March 14, 2025

Prepared by: **На основание чл. 59 от ЗЗЛД**  
(Assoc. Prof. Sonya Budeva, PhD)